

1.1.1. M22 - Exceptional temporary support to farmers and SMEs particularly affected by the impact of Russia's invasion of Ukraine (art 39b)

1.1.1.1. Νομική βάση

Άρθρο 39 παρ. γ καν. (ΕΕ) 1305/2013, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί βάσει του καν. (ΕΕ) 2022/1033 της Επιτροπής, όσον αφορά στην εισαγωγή ενός ειδικού μέτρου για την παροχή έκτακτης προσωρινής στήριξης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία.

1.1.1.2. Γενική περιγραφή του μέτρου, συμπεριλαμβανομένης της λογικής παρέμβασης και της συμβολής του στους τομείς εστίασης και τους διατομεακούς στόχους

Η κτηνοτροφία αποτελεί ένα σημαντικό συντελεστή της εθνικής μας οικονομίας, ως δομικό στοιχείο της πρωτογενούς παραγωγής και στηρίζει με τα προϊόντα της την εγχώρια κατανάλωση αλλά και τη βιομηχανία τροφίμων της χώρας, συμβάλλοντας καθοριστικά στην περιφερειακή αγροτική ανάπτυξη και στη διατήρηση του κοινωνικού ιστού στην ύπαιθρο.

Η κτηνοτροφία είναι ένας από τους πιο ευάλωτους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής, που εξαρτάται τόσο από την επάρκεια ζωοτροφών, όσο και ενέργειας για την εύρυθμη λειτουργία του. Όπως και σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης η κτηνοτροφία βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα νέο κύμα ακρίβειας, η διάρκεια και η ένταση του οποίου θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη διάρκεια των εχθροπραξιών στην Ουκρανία. Πέρα από την αύξηση του ενεργειακού κόστους που προκαλεί αύξηση του κόστους παραγωγής και των μεταφορικών, ο πόλεμος στην εν λόγω περιοχή έχει άμεσες επιπτώσεις και στις τιμές βασικών πρώτων υλών, όπως είναι τα σιτηρά και τα φυτικά έλαια, τιμές οι οποίες βρίσκονταν ήδη στα ύψη το προηγούμενο διάστημα, εξαιτίας της πανδημίας, των καιρικών συνθηκών και της απότομης αύξησης της ζήτησης. Η αύξηση των τιμών στο σιτάρι, αλλά και στο καλαμπόκι και στη σόγια, επηρεάζει σημαντικά και τον τομέα της κτηνοτροφίας, συμπαρασύροντας προς τα επάνω τις τιμές στο σύνολο των ζωοτροφών.

Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις σημαντικές αυξήσεις του κόστους και η ρευστότητα αλλά και η βιωσιμότητά τους απειλούνται με αποτέλεσμα τον κίνδυνο εγκατάλειψης του τομέα της κτηνοτροφίας. Στην ίδια μοίρα βρίσκονται και οι μεγαλύτερες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που μη μπορώντας να μετακυλήσουν το κόστος παραγωγής βρίσκονται σε οικονομικό αδιέξοδο.

Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε η ενεργοποίηση του ειδικού μέτρου για την παροχή έκτακτης προσωρινής στήριξης, με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και του μεγεθυμένου κόστους παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Το παρόν μέτρο αφορά στη στήριξη των κτηνοτρόφων και της βιωσιμότητας των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και ως εκ τούτου στοχεύει στην περιοχή εστίασης 2Α «βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας όλων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ιδίως προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή και ο προσανατολισμός στην αγορά και η διαφοροποίηση της γεωργίας».

1.1.1.3. Πεδίο εφαρμογής, επίπεδο στήριξης, επιλέξιμοι δικαιούχοι και, κατά περίπτωση, μεθοδολογία για τους υπολογισμούς του ποσού ή του ποσοστού στήριξης αναλυόμενα ανά επιμέρους μέτρο και/ή τύπο πράξης όπου κρίνεται αναγκαίο. Για κάθε τύπο πράξης, εξειδίκευση των επιλέξιμων δαπανών, των όρων επιλεξιμότητας, των εφαρμοζόμενων ποσών και ποσοστών στήριξης και των αρχών για τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής

1.1.1.3.1. M22.1 "Εκτακτη προσωρινή στήριξη στους κτηνοτρόφους του τομέα εκτατικής αιγο-προβατοτροφίας και βοοτροφίας "

Επιμέρους μέτρο:

- 22.1 Exceptional temporary support to farmers and SMEs particularly affected by the impact of Russia's invasion of Ukraine

1.1.1.3.1.1. Περιγραφή του τύπου πράξης

Η αιγο-προβατοτροφία κατέχει σημαντικό ρόλο στην εθνική μας οικονομία. Παρέχει εισόδημα και εργασία σε χιλιάδες οικογένειες, συμμετέχει στην ανάπτυξη της Περιφέρειας και συμβάλει στη διατήρηση του κοινωνικού ιστού.

Στην Ελλάδα, οι μικρές εκμεταλλεύσεις οικογενειακού χαρακτήρα αποτελούν τη βάση της αιγοπροβατοτροφίας. Η πλειονότητα των εκμεταλλεύσεων βρίσκεται σε μειονεκτικές περιοχές (ορεινές, με φυσικά μειονεκτήματα και νησιωτικές περιοχές) και είναι κυρίως μικτής κατεύθυνσης (παραγωγή κρέατος και γάλακτος). Έτσι, η αιγο-προβατοτροφία στη χώρα μας αξιοποιεί εκτάσεις, που από τη φύση τους δεν προσφέρονται για καμία άλλη ανταγωνιστική εκμετάλλευση, όπως ορεινές, ημιορεινές, με έντονη κλίση, εκτάσεις με φτωχή βλάστηση κ.λπ. Αυτό έχει ως συνέπεια ο κλάδος της αιγοπροβατοτροφίας, να αποτελεί σημαντική οικονομική δραστηριότητα, και να συμβάλλει σημαντικά στη διατήρηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές.

Στη Βόρεια Εύβοια, βρίσκονται περίπου 300 κτηνοτρόφοι. Στις εκμεταλλεύσεις αυτές θα χορηγηθεί επαυξημένο κατ' αποκοπή ποσό σε κάθε κτηνοτρόφο βάσει του ζωικού κεφαλαίου που διατηρεί στην εκμετάλλευσή του για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη ζωοτροφών που προέκυψε εξαιτίας της καταστροφής των βοσκοτόπων από τις πυρκαγιές που έπληξαν την περιοχή τα καλοκαίρι του 2021.

Επισημαίνεται ότι στα εκτατικά συστήματα εκτροφής οι μέρες γαλακτοπαραγωγής είναι αισθητά μειωμένες, σε σχέση με ένα εντατικό σύστημα εκτροφής. Το πρόβλημα αυτό εντείνεται ιδιαίτερα στις νησιωτικές

περιοχές. Οι μέθοδοι εκτροφής ζώων που απαιτούνται για αποδοτική παραγωγή γάλακτος είναι ιδιαίτερα δαπανηρές και ως εκ τούτου, αυτές οι εκμεταλλεύσεις χρειάζονται μεγαλύτερη στήριξη για να υπάρξει ανάρρηση στα έντονα φαινόμενα εγκατάλειψης, που μεγεθύνονται λόγω της αύξησης κόστους παραγωγής την οποία δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν. Επίσης, όσον αφορά στη νησιωτική χώρα, πολλά μικρά νησιά λόγω της μικρής και απομονωμένης γεωγραφικής τους έκτασης, δε διαθέτουν βιομηχανίες ή βιοτεχνίες μεταποίησης γάλακτος και ως εκ τούτου οι ποσότητες γάλακτος που προορίζονται για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών μεταφέρονται σε γειτονικά νησιά που διαθέτουν μεταποιητικές μονάδες. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η δυνατότητα μεταφοράς κατά τους χειμερινούς μήνες είναι δυσχερής έως αδύνατη και λαμβάνοντας υπόψη τους όρους της νησιωτικότητας αυξάνεται το κόστος και καθίσταται επιτακτική ανάγκη μεγαλύτερης στήριξης των εκμεταλλεύσεων των νησιών.

Οι κλάσεις για την αιγο-προβατοτροφία, ανάλογα με τον αριθμό των ενήλικων προσδιορισθέντων ζώων έτους 2021 (αρσενικά και θηλυκά μεγαλύτερα του ενός έτους), σύμφωνα με τις οποίες θα δοθεί το κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης, έχουν ως ακολούθως:

- 11-24 αιγο-πρόβατα
- 25-50 αιγο-πρόβατα
- 51-100 αιγο-πρόβατα
- 101-150 αιγοπρόβατα
- 151-200 αιγο-πρόβατα
- 201-300 αιγο-πρόβατα
- 301-450 αιγο-πρόβατα
- 451-650 αιγο-πρόβατα
- 651-950 αιγο-πρόβατα
- >950 αιγο-πρόβατα
- κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις πυρόπληκτων περιοχών Βόρειας Εύβοιας
 - 1-100 αιγο-πρόβατα
 - 101-200 αιγοπρόβατα
 - 201-500 αιγο-πρόβατα

Ο κλάδος της βοοτροφίας αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους της Ελληνικής κτηνοτροφίας. Με αξία παραγωγής που αγγίζει τα 263 εκ € και δεδομένου ότι το αγελαδινό γάλα και το βόειο κρέας είναι βασικά προϊόντα για την ανθρώπινη διατροφή, οι δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης του κλάδου είναι μεγάλες. Παρόλα αυτά, η συνεχιζόμενη άνοδος των τιμών των ζωοτροφών, λόγω του πολέμου στην Ουκρανία έχει προκαλέσει σημαντική οικονομική επιβάρυνση στη διατροφή των ζώων στις βοοτροφικές εκμεταλλεύσεις της Χώρας, δεδομένου ότι το κόστος διατροφής μπορεί να υπερβαίνει κατά πολύ το 60% του συνολικού κόστους παραγωγής. Ταυτόχρονα, λαμβάνοντας υπόψη τις υψηλές τιμές της ενέργειας και των μεταφορών, κρίνεται επιβεβλημένη η χορήγηση έκτακτης προσωρινής ενίσχυσης στον τομέα της βοοτροφίας.

Στηρίζοντας τον τομέα της βοοτροφίας αυξάνεται η επισιτιστική ασφάλεια της Χώρας, καθώς η αυτάρκεια σε βόειο κρέας είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα (25% περίπου), οπότε οι ανάγκες καλύπτονται κυρίως από τις εισαγωγές. Παράλληλα, η ενίσχυση θα αποτελέσει σημαντική στήριξη ρευστότητας στις ελληνικές βοοτροφικές εκμεταλλεύσεις, των οποίων η βιωσιμότητα πλήττεται ιδιαίτερα το τελευταίο χρονικό διάστημα από το υψηλό κόστος των εισροών, της ενέργειας και των μεταφορών. Εξάλλου, οι μικρές αυξήσεις στις τιμές του βόειου κρέατος και του αγελαδινού γάλακτος δεν μπορούν να απορροφήσουν την οικονομική επιβάρυνση στο συνολικό κόστος παραγωγής, δεδομένου και του υψηλού ανταγωνισμού κυρίως από άλλες χώρες.

Οι βοοτροφικές εκμεταλλεύσεις με έδρα τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας προτείνεται να ενισχυθούν, κατ' εξαίρεση, με διαφορετικό τρόπο σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα, λόγω των ιδιαίτερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν (μειωμένη βοσκήσιμη γη, υψηλότερο κόστος ζωοτροφών), απόρροια των καταστροφικών πυρκαγιών που υπέστησαν στην εν λόγω περιοχή το καλοκαίρι του 2021.

Οι κλάσεις για τη βοοτροφία, βάσει του αριθμού των προσδιορισθέντων βοοειδών έτους 2021 κάθε εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις οποίες θα δοθεί το κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης, έχουν ως ακολούθως:

- 1-5 βοοειδή,
- 6-15 βοοειδή,
- 16-30 βοοειδή,
- 31-50 βοοειδή,
- 51-80 βοοειδή,
- 81-120 βοοειδή
- > 120
- κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις πυρόπληκτων περιοχών Βόρειας Εύβοιας
 - 1-49 βοοειδή
 - 50 και άνω βοοειδή

Περιβαλλοντική επίπτωση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων εκτατικής μορφής

Ως εκτατική μορφή εκτροφής, βάσει του ν. 4056/2012 (52Α/12.03.2012), νοείται το σύστημα εκτροφής που ο σταβλισμός των ζώων περιορίζεται κατά τη διάρκεια της νύκτας ή για την προστασία τους κατά τη διάρκεια δυσμενών καιρικών συνθηκών και το οποίο:.

- έχει χαμηλό επενδεδυμένο κεφάλαιο
- απαιτεί μικρή ένταση εργασίας
- καλύπτει τις ανάγκες διατροφής των ζώων κατά το μεγαλύτερο μέρος από φυσικούς ή τεχνητούς λειμώνες ή βοσκοτόπους (η διατροφή είναι μικτή και συνδυάζει βόσκηση με χορήγηση ζωοτροφών κατά τη διάρκεια του σταυλισμού των ζώων),
- σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζει την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων όπως αυτή καθορίζεται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Ενημερωτικής Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, με θέμα «Οφέλη της εκτατικής κτηνοτροφίας και των οργανικών λιπασμάτων, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (NAT/825)» παρατηρείται ότι η εκτατική κτηνοτροφία που βασίζεται σε μόνιμους βοσκότοπους και λειμώνες συμβάλλει θετικά στη διατήρηση των τοπίων και των λεγόμενων «υπηρεσιών οικοσυστήματος», όπως η προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων, η παγίδευση του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, που περιορίζει τις επιπτώσεις των πλημμυρών και αποτρέπει τη διάβρωση του εδάφους. Επιπλέον, εξασφαλίζει την εδραίωση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές, συμβάλλοντας στην ανανέωση των γενεών και στη βιωσιμότητα των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων.

Επομένως, η επιλογή των αιγο-προβατοτροφικών και βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων, που ασκούν εκτατική εκτροφή, είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του σημείου δ, της παραγράφου 3, του άρθρου 39γ, (δηλ. μέθοδοι παραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον και το κλίμα) του καν. (ΕΕ) 1305/2013, όπως αυτός ισχύει.

Πέραν αυτών, οι εκτατικές εκμεταλλεύσεις αιγο-προβατοτροφίας και βοοτροφίας, ανεξάρτητα της δυναμικότητας αυτών, υπόκεινται στην τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης, ενδεικτικά στους ακόλουθους τομείς:

- Τομέας Υδάτων με βάση τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης, δυνάμει του άρθρου 4 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ
- Ασφάλεια Τροφίμων και ειδικότερα σχετικά με α) Απόβλητα – Αποφυγή ρύπανσης, β) Ζωοτροφές, γ) Υγεία – Πρόληψη, δ) Παραγωγή Γάλακτος
- Ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων
- Ασθένειες των ζώων
- Απαιτήσεις διαχείρισης για την καλή μεταχείριση των ζώων

Ο τομέας της αιγο-προβατοτροφίας και βοοτροφίας είναι υπόχρεος υποβολής Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ). Στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) κάθε έτους περιλαμβάνεται το τμήμα «Ζ. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ», αναπόσπαστο κομμάτι της ΕΑΕ, που αποτελεί υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 προς την αρμόδια αρχή και στο οποίο οι εν λόγω γεωργοί (κτηνοτρόφοι) δεσμεύονται μεταξύ άλλων στην τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης. Επίσης, στο εν λόγω τμήμα της αίτησης δεσμεύονται ότι γνωρίζουν ότι για τη λήψη της ενίσχυσης για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον (Πρασίνισμα), υπέχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις: απαγόρευση της άροσης για τους Μόνιμους Βοσκότοπους που βρίσκονται εντός των περιοχών του Δικτύου Φύση 2000 (Natura), καθώς και απαγόρευση της μετατροπής της γεωργικής χρήσης αυτών ως μόνιμοι βοσκότοποι.

1.1.1.3.1.2. Είδος στήριξης

Είδος στήριξης: Επιχορηγήσεις

Η στήριξη θα δοθεί ως εφάπαξ ποσό με την καταβολή αυτού το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου 2023, βάσει των αιτήσεων παροχής στήριξης που θα εγκριθούν έως την 31η Μαρτίου 2023.

Το ανώτατο ποσό της στήριξης, στο πλαίσιο του παρόντος υπομέτρου δεν μπορεί να ξεπερνά τα 15.000 EUR ανά γεωργό (κτηνοτρόφο).

1.1.1.3.1.3. Σύνδεσμοι σε άλλες νομοθετικές πράξεις

Δεν απαιτείται.

1.1.1.3.1.4. Δικαιούχοι

Δικαιούχοι είναι οι κτηνοτρόφοι των κλάδων εκτατικής αιγο-προβατοτροφίας και βοοτροφίας.

1.1.1.3.1.5. Επιλέξιμες δαπάνες

Δεν απαιτείται η αναφορά σε επιλέξιμες δαπάνες δεδομένου ότι η στήριξη αφορά εφάπαξ ποσό, χωρίς καμία υποχρέωση ή δαπάνη από τον δικαιούχο, βάσει κριτηρίων επιλεξιμότητας, για να το λάβει.

1.1.1.3.1.6. Όροι επιλεξιμότητας

Οι δικαιούχοι του υπομέτρου θα πρέπει:

- Να έχουν αναλάβει την τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης και εφόσον το επιλέξουν την υποχρέωση του «πρασινίσματος», στο πλαίσιο της υποβολής της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης 2021, χωρίς διαπίστωση ευρημάτων, σε συνέχεια των προβλεπόμενων ελέγχων.
- Να διαθέτουν βοσκότοπο, όπως αυτό προκύπτει από την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), για το έτος αιτήσεων 2021 κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022 ή το πιο πρόσφορο έτος αναφοράς για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας, στον οποίο εφαρμόζουν μεθόδους παραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον, όπως είναι η εκτατική εκτροφή.
- Να έχουν στη νόμιμη κατοχή τους κτηνοτροφική εκμετάλλευση των τομέων αιγο-προβατοτροφίας, βοοτροφίας, όπως αυτό προκύπτει από την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), για το έτος αιτήσεων 2021 κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022 ή το πιο πρόσφορο έτος αναφοράς για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας.
- Να είναι κάτοχοι ενεργών αιγο-προβατοτροφικών/βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ) κατά την ημερομηνία ανάρτησης της πρόσκλησης.
- Οι εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν πάνω από 100 αιγοπρόβατα πρέπει να τεκμηριώνουν την παραγωγική δραστηριότητά τους βάσει κύκλου

εργασιών μεγαλύτερου ή ίσου των 2.000,00 € στον εν λόγω τομέα. Το εν λόγω κριτήριο θα τηρηθεί και για τις νησιωτικές περιοχές που θα λάβουν την αυξημένη κατά 15% ενίσχυση ενώ για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας το κριτήριο αυτό δεν θα ισχύσει σε καμία κλάση.

- Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν πάνω από 15 βοοειδή πρέπει να τεκμηριώνουν την παραγωγική δραστηριότητά τους βάσει κύκλου εργασιών μεγαλύτερου ή ίσου των 2.000,00 € στον εν λόγω τομέα. Το εν λόγω κριτήριο θα τηρηθεί και για τις νησιωτικές περιοχές που θα λάβουν την αυξημένη κατά 15% ενίσχυση ενώ για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας το κριτήριο αυτό δεν θα ισχύσει σε καμία κλάση.
- Για τα αιγοπρόβατα όπως αυτά προσδιορίζονται κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022, να ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει του αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκά ή/και αρσενικά ηλικίας μεγαλύτερης του ενός έτους). Για τα βοοειδή όπως αυτά προσδιορίζονται κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022, να ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει του αριθμού των ζώων χωρίς καμία διάκριση ως προς την παραγωγική κατεύθυνση (γαλακτοπαραγωγής, κρεοπαραγωγής), ως προς την ηλικία και το φύλο του βοοειδούς που εκτρέφεται.

1.1.1.3.1.7. Αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής

Δεν απαιτούνται, καθώς εκτιμάται ότι ο προϋπολογισμός του Μέτρου θα καλύψει όλους τους εν δυνάμει δικαιούχους.

1.1.1.3.1.8. (Ισχύοντα) ποσά και ποσοστά στήριξης

Ο υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης πραγματοποιείται ανά δικαιούχο σύμφωνα με την κλάση των επιλέξιμων ζώων και βάσει της έδρας της εκμετάλλευσης.

Το ύψος ενίσχυσης ανά δράση και για κάθε κλάση αριθμού ζώων προσδιορίζεται κατωτέρω ως εξής:

Για τον τομέα της αιγο-προβατοτροφίας το εφάπαξ ποσό στήριξης θα κυμαίνεται από 100€ έως και 5.480€ ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση, ανάλογα με την κλάση που ανήκει ο κάθε δικαιούχος και την έδρα της εκμετάλλευσης, βάσει του αριθμού των ενήλικων ζώων που κατέχει. Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε νησιωτικές περιοχές (συμπεριλαμβανόμενης Εύβοιας και Κρήτης) τα ποσά κάθε κλάσης προσαυξάνονται κατά 15%. Για τους κτηνοτρόφους των πυρόπληκτων περιοχών της Βόρειας Εύβοιας ορίζεται επαυξημένο κατ' αποκοπή ποσό, ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Ακολουθεί πίνακας με τα ενδεικτικά ποσά ανά κλάση και περιοχή της χώρας:

ΚΛΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟ	
	ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ
11-24	100,00 €	115,00 €
25-50	250,00 €	287,50 €
51-100	520,00 €	598,00 €
101-150	800,00 €	920,00 €
151-200	1.150,00 €	1.322,50 €
201-300	1.550,00 €	1.782,50 €
301-450	2.250,00 €	2.587,50 €
451-650	3.250,00 €	3.737,50 €
651-950	4.700,00 €	5.405,00 €
>950	5.480,00 €	6.302,00 €
Πυρόπληκτες περιοχές Βόρειας Εύβοιας 1-100	1.300,00 €	
Πυρόπληκτες περιοχές Βόρειας Εύβοιας 101-200	2.200,00 €	
Πυρόπληκτες περιοχές Βόρειας Εύβοιας 201-500	3.000,00 €	

Για τον τομέα της βοοτροφίας το εφάπαξ ποσό στήριξης θα κυμαίνεται από 120€ έως και 7.000€ ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση, ανάλογα με την κλάση που ανήκει ο κάθε δικαιούχος, βάσει του αριθμού των βοοειδών που κατέχει και την έδρα της εκμετάλλευσης. Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε νησιωτικές περιοχές (συμπεριλαμβανόμενης Εύβοιας και Κρήτης) τα ποσά κάθε κλάσης προσαυξάνονται κατά 15%. Για τους κτηνοτρόφους των οποίων η έδρα εκμετάλλευσης βρίσκεται στις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας ορίζεται επαυξημένο κατ' αποκοπή ποσό, ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Ακολουθεί πίνακας με τα ενδεικτικά ποσά ανά κλάση και περιοχή της χώρας:

ΚΛΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟ	
	ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ
1-5	120,00 €	138,00 €
6-15	350,00 €	402,50 €
16-30	750,00 €	862,50 €
31-50	1.300,00 €	1.495,00 €
51-80	2.010,00 €	2.311,50 €
81-120	3.200,00 €	3.680,00 €

	>120	7.000,00 €	8.050,00 €	
	Πυρόπληκτες περιοχές Βόρειας Εύβοιας 1-49	3.100,00 €		
	Πυρόπληκτες περιοχές Βόρειας Εύβοιας 50 και άνω	8.000,00 €		

1.1.1.3.1.9. Επαληθευσιμότητα και ελεγχιμότητα των μέτρων ή/και των τύπων πράξεων

1.1.1.3.1.9.1. Κίνδυνος(-οι) στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων

Βλέπε για το σύνολο του M22.

1.1.1.3.1.9.2. Δράσεις μετριασμού των επιπτώσεων

Βλέπε για το σύνολο του M22.

1.1.1.3.1.9.3. Συνολική αξιολόγηση του μέτρου

Βλέπε για το σύνολο του M22.

1.1.1.3.1.10. Μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ποσού ή του ποσοστού στήριξης, κατά περίπτωση

Δεν απαιτείται διαπιστευμένη μεθοδολογία υπολογισμού των ποσών ενίσχυσης.

Αξιοποιήθηκαν στοιχεία επιβάρυνσης μοναδιαίου κόστους εκτροφής, εκτιμήθηκε η αύξηση του ενεργειακού κόστους και του κόστους διατροφής και η κατανομή έγινε στη βάση των διατιθέμενων πιστώσεων.

1.1.1.3.1.11. Ειδικές πληροφορίες για την πράξη

1.1.1.3.2. M22.2 "Εκτακτη προσωρινή στήριξη στους κτηνοτρόφους των τομέων εντατικής αιγοπροβατοτροφίας, βοοτροφίας, πτηνοτροφίας και χοιροτροφίας"

Επιμέρους μέτρο:

- 22.1 Exceptional temporary support to farmers and SMEs particularly affected by the impact of Russia's invasion of Ukraine

1.1.1.3.2.1. Περιγραφή του τύπου πράξης

Οι εντατικές -επιχειρηματικού χαρακτήρα- εκμεταλλεύσεις, για να γίνουν ανταγωνιστικές, επένδυσαν σημαντικά ποσά σε ζωικό κεφάλαιο, μηχανολογικό και κτιριακό εξοπλισμό, στηριζόμενοι και στην οικονομική τους ενίσχυση μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Ως κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις εντατικής μορφής είναι οι σταυλικές εγκαταστάσεις, οι οποίες ως μέθοδο εκτροφής των ζώων χρησιμοποιούν την εντατική εκτροφή, βάσει του νόμου 4056/2012 (52Α/12.03.2012).

Η μεγέθυνση και εντατικοποίηση του παραγωγικού συστήματος επέβαλε την πρόσληψη επιπλέον εργατικού δυναμικού και τη χρήση ενοικιαζόμενης γεωργικής γης. Έτσι, οι τρεις βασικοί συντελεστές παραγωγής που καθορίζουν το γεωργικό εισόδημα (έδαφος, εργασία, κεφάλαιο) επιβαρύνονται σημαντικά και σε συνδυασμό με το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον των τελευταίων ετών, αυτές οι εκμεταλλεύσεις αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα επιβίωσης και έντονα τον κίνδυνο της χρεωκοπίας. Οι υψηλές και ανελαστικές δαπάνες καθιστούν αυτόν τον τύπο εκμεταλλεύσεων πιο ευαίσθητο σε δυσμενείς μεταβολές του οικονομικού κλίματος, όπως συμβαίνει τώρα στην περίοδο των τελευταίων χρόνων και της κρίσης που προήλθε από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Για τη συμβολή της αιγοπροβατοτροφίας και της βοοτροφίας στην αγροτική ανάπτυξη και την ελληνική οικονομία έγινε διεξοδική αναφορά στο υπομέτρο M22.1. Επισημαίνεται ότι αναφορικά με την εντατική αιγοπροβατοτροφία η συμπερίληψή της στους τομείς που ενισχύονται δεν αντιβαίνει στις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1033 δεδομένου ότι τα απόβλητα που παράγονται (ξηρή κόπρος) χρησιμοποιούνται ως λίπασμα, τακτική φιλική προς το περιβάλλον.

Οι κλάσεις για την εντατική αιγο-προβατοτροφία ισχύουν όπως και στο υπομέτρο M22.1 "Εκτακτη προσωρινή στήριξη στους κτηνοτρόφους του τομέα εκτατικής αιγο-προβατοτροφίας και βοοτροφίας".

Επιπρόσθετα, προκύπτει η ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης και των εντατικής μορφής βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων (δηλ. βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων χωρίς βοσκότοπο), τόσο κρεοπαραγωγικής, όσο και γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης, καθώς έχουν υποστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα τις αρνητικές συνέπειες από τη σημαντική αύξηση του κόστους εισροών (ζωοτροφές, ενέργεια, μεταφορές), με μεγαλύτερη ένταση, λόγω του πλήρως ενσταθλισμένου συστήματος εκτροφής των ζώων. Αναφορικά με τις

απαιτήσεις του Καν (ΕΕ) 2022/1033 οι εν λόγω κτηνοτροφικές μονάδες διαθέτουν την απαιτούμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Οι αιγοπροβατοτροφικές, βοοτροφικές, πτηνοτροφικές και χοιροτροφικές μονάδες διαθέτουν στο σύνολό τους άδεια εγκατάστασης που προβλέπει τήρηση περιβαλλοντικών όρων. Επισημαίνεται δε ότι και σε όλους αυτούς τους κλάδους πραγματοποιούνται επενδυτικές κινήσεις ώστε οι ακολουθούμενες διαδικασίες κατά την παραγωγή των προϊόντων να είναι φιλικές προς το περιβάλλον ακολουθώντας αρχές αειφορίας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η πλειοψηφία των πτηνοτροφικών μονάδων προβαίνει σε επεξεργασία της παραγόμενης κόπρου με την μορφή της κομποστοποίησης προς παραγωγή λιπάσματος, ενώ παράλληλα παρατηρείται τάση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων προς παραγωγή ενέργειας. Αναφορικά με τον κλάδο της χοιροτροφίας παρατηρούνται επενδύσεις σε μονάδες παραγωγής βιοαερίου ως εναλλακτικός τρόπος επεξεργασίας των αποβλήτων των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Οι κλάσεις για την εντατική βοοτροφία ισχύουν όπως και στο υπομέτρο M22.1.

Ο τομέας της πτηνοτροφίας όσο και αυτός της χοιροτροφίας είναι δύο βασικοί κλάδοι της ελληνικής κτηνοτροφίας, που λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών τους (εντατική μορφή εκτροφής, ανελαστική χρήση συμπυκνωμένων ζωοτροφών, μη ιδιοπαραγόμενες ζωοτροφές, αυξημένες ανάγκες ενέργειας για αερισμό και ψύξη των χώρων εκτροφής), έχουν πληγεί στο μέγιστο βαθμό από τις συνέπειες του πολέμου την Ουκρανία.

Η Ουκρανία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους προμηθευτές δημητριακών καρπών και ελαιούχων σπόρων της ΕΕ. Το γεγονός αυτό καθώς και οι κυρώσεις που έχει επιβάλλει η ΕΕ στην Ρωσία με τις συνέπειες αυτών στο εμπόριο μεταξύ ΕΕ – Ρωσίας, έχουν προκαλέσει μια άνευ προηγουμένου αύξηση του κόστους προμήθειας των ζωοτροφών, όπως επίσης αύξηση του κόστους των καυσίμων και της ενέργειας γενικότερα.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά τον τομέα της πτηνοτροφίας και μετά από επικοινωνία με επιχειρηματικούς φορείς του κλάδου, επισημάνθηκε ότι πέρα από την αύξηση των τιμών των ζωοτροφών και της ενέργειας, παρατηρείται ιδιαίτερη αύξηση, τόσο στα υλικά συσκευασίας που χρησιμοποιούνται, όσο και στα πάσης φύσεως μεταφορικά (ζωοτροφών, υλικών συσκευασίας, προϊόντων), γεγονός που και αυτό συνδέεται δευτερευόντως με την αύξηση των καυσίμων και της ενέργειας και την Ουκρανική κρίση.

Συνέπεια όλων αυτών είναι η αύξηση του κόστους παραγωγής σε ποσοστό που πολλές φορές υπερβαίνει το 30% συγκρινόμενο με αυτό του τέλους 2020. Όπως έχει τονιστεί από τους φορείς των ανωτέρω κλάδων, στην περίπτωση που δεν βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης της κρίσης αυτής και δεδομένου ότι μια τόσο μεγάλη αύξηση του κόστους παραγωγής δεν μπορεί να μετακυληθεί στον καταναλωτή, η ελληνική κτηνοτροφία θα συρρικνωθεί σε βαθμό που θα είναι αδύνατο να αντιστραφεί μελλοντικά.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω διαφαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης των ανωτέρω κλάδων της ελληνικής κτηνοτροφίας συμβάλλοντας εκτός των

άλλων και στην επισιτιστική ασφάλεια της Χώρας με εξασφάλιση οικονομικών για τον καταναλωτή πηγών πρωτεΐνης.

Ανάλογα με την αδειοδοτημένη δυναμικότητα της ωοπαραγωγού πτηνοτροφίας ορίζονται οι ακόλουθες κλάσεις, βάσει των οποίων θα δοθεί το κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης:

- Μονάδες με δυναμικότητα από 501 έως και 2.000 όρνιθες
- Μονάδες με δυναμικότητα από 2001 έως και 5.000 όρνιθες
- Μονάδες με δυναμικότητα από 5.001 έως και 15.000 όρνιθες
- Μονάδες με δυναμικότητα από 15.001 έως και 30.000 όρνιθες
- Μονάδες με δυναμικότητα από 30.001 όρνιθες και πάνω

Ως βάση έχουν ληφθεί οι καταχωρήσεις στο Εθνικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Εμπορικών Εκμεταλλεύσεων πουλερικών για το έτος 2022.

Ανάλογα με τις πραγματοποιηθείσες σφαγές που δηλώθηκαν στο σύστημα ARTEMIS για το έτος 2021 ορίζονται οι ακόλουθες κλάσεις για τον κλάδο της κρεοπαραγωγού πτηνοτροφίας, βάσει των οποίων θα δοθεί το κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης:

Κρεοπαραγωγός πτηνοτροφία:

- έως και 50.000 σφαγές
- από 50.001 έως και 150. 000 σφαγές
- από 150.001 έως και 250. 000 σφαγές
- από 250.001 έως και 350.000 σφαγές
- από 350.001 σφαγές και πάνω

Ανάλογα με το συνολικό βάρος σφαγίου που δηλώνεται στο σύστημα ARTEMIS και αφορούν στις πραγματοποιηθείσες σφαγές για το έτος 2021 ορίζονται οι ακόλουθες κλάσεις για τον κλάδο της χοιροτροφίας, βάσει των οποίων θα δοθεί το κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης:

Χοιροτροφία:

- περισσότερο από 1 τόνο έως και 10 τόνους
- περισσότερο από 10 τόνους έως και 50 τόνους
- περισσότερο από 50 τόνους έως και 100 τόνους
- περισσότερο από 100 τόνους έως και 400 τόνους
- περισσότερο από 400 τόνους

Περιβαλλοντική επίπτωση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων εντατικής μορφής

Η αδειοδότηση και η λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων προϋποθέτει τον έλεγχο και την τήρηση των γενικών και ειδικών όρων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την:

- προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων,

- ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων,
- μέθοδο κατασκευής των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων,
- ιδιοκτησία και τις νόμιμες χρήσεις γης,
- προστασία των δασών.

Οι επιπτώσεις που προκαλούνται στο περιβάλλον, από τη λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το ν. 4014/2011, όπως αυτός ισχύει και τις κανονιστικές αυτού ΚΥΑ, σχετίζονται κυρίως με το είδος των εκτρεφόμενων ζώων και τη δυναμικότητά τους.

Με βάση τα δύο παραπάνω κριτήρια, οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις κατατάσσονται στις κατηγορίες Α1, Α2 και Β, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα VII: Ομάδα 7η: Πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (841Β'/24.02.2022).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω:

- Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες, με βάση τη δυναμικότητα τους, κατατάσσονται στην κατηγορία Α του ν. 4014/2011 απαιτείται η έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ)[1]. Η ΑΕΠΟ αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση κάθε διοικητικής πράξης που απαιτείται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση ή λειτουργία μιας κτηνοτροφικής εγκατάστασης κατηγορίας Α.
- Για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις οι οποίες με βάση τη δυναμικότητα τους κατατάσσονται στην κατηγορία Β του ν. 4014/2011 απαιτείται η υπαγωγή τους σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ)[2]. Ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποχρεούται να τηρεί τις ΠΠΔ στις οποίες έχει υπαχθεί και σε κάθε περίπτωση το σύνολο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Τα ανωτέρω έργα ή δραστηριότητες, αναλόγως του είδους τους, υπάγονται αυτοδικαίως σε ΠΠΔ. Αν η κτηνοτροφική εγκατάσταση δεν λαμβάνει άδεια λειτουργίας, τότε υπάγεται σε ΠΠΔ με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος της Περιφέρειας.

Στην περίπτωση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που ο αριθμός των εκτρεφόμενων ζώων, είναι μικρότερος από τις ελάχιστες τιμές, ανά είδος ζώου και κατηγορίες εκτροφής, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα VII: Ομάδα 7η: Πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (841Β'/24.02.2022), δεν απαιτείται η περιβαλλοντική αδειοδότησή τους. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούν τις σχετικές υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης[3], όπως αυτές αποτυπώνονται είτε στη δήλωση ανάληψης υποχρεώσεων του κτηνοτρόφου κατά την υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης, είτε στη δήλωση ανάληψης υποχρεώσεων του κτηνοτρόφου κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης του παρόντος Μέτρου, στην περίπτωση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δεν είναι υπόχρεες υποβολής Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης.

[1] Με την ΑΕΠΟ επιβάλλονται προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. Επίσης επιβάλλονται

τυχόν αναγκαία επανορθωτικά ή προληπτικά μέτρα και δράσεις παρακολούθησης των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων ή και αντισταθμιστικά μέτρα. Οι όροι αφορούν κατά σειρά προτεραιότητας στην αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων ή στην επανόρθωση ή αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

Σε κάθε περίπτωση, οι όροι θα πρέπει να είναι:

α) συμβατοί με την ισχύουσα περιβαλλοντική ή άλλη νομοθεσία και το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.

β) επαρκείς για την περιβαλλοντική προστασία

γ) άμεσα συσχετιζόμενοι με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα και τις επιπτώσεις του

δ) δίκαιοι και αναλογικοί με το μέγεθος και το είδος του έργου ή της δραστηριότητας

ε) ακριβείς, εφικτοί, δεσμευτικοί και ελέγξιμοι.

Η επιβαλλόμενη από τη νομοθεσία δημοσίευση της ΑΕΠΟ πραγματοποιείται με την ανάρτησή της στον ειδικό δικτυακό τόπο, στη δικτυακή διεύθυνση www.aero.ypeka.gr.

[2] Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες ΠΠΔ που ισχύουν για όλες της κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που υπάγονται στην κατηγορία Β:

- Κατά τη φάση λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής, με την αποφυγή ρύπανσης των επιφανειακών νερών, του περιβάλλοντος χερσαίου χώρου και της ατμόσφαιρας.
- Η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων της παραγωγικής διαδικασίας να γίνεται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων από νιτρορύπανση, σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ περί «προστασίας των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης», όπως αυτή ενσωματώθηκε στην Εθνική Νομοθεσία.
- Να εφαρμόζονται οι διατάξεις των κωδίκων ορθής γεωργικής πρακτικής σε ότι αφορά στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων της παραγωγικής διαδικασίας. Ειδικότερα:
 - ο η διαχείριση των αποβλήτων πρέπει να εξασφαλίζει την αποφυγή ρύπανσης των νερών από νιτρικά, σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ περί «προστασίας των νερών από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης».
 - ο να αποφεύγεται η προσθήκη νερού στα μη υγρά απόβλητα, δεδομένου ότι ο χειρισμός των αποβλήτων είναι ευκολότερος στα στερεά απόβλητα παρά στα υγρά. Για τον ίδιο επίσης λόγο, πρέπει να αποφεύγεται η αποστράγγιση του νερού της βροχής (από στέγες, προαύλια κ.λπ.) στις δεξαμενές αποβλήτων.
 - ο σε περίπτωση που στην κτηνοτροφική εγκατάσταση δεν παράγονται υγρά ζωικά απόβλητα, αλλά υγρά απόβλητα, τα οποία είναι σχετικά καθαρά (υγρά πλύσεως κ.λπ.), αυτά να συλλέγονται και να διαχειρίζονται μαζί με τα λοιπά αστικής φύσεως υγρά απόβλητα της εγκατάστασης.
- Από τη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης να μην προκαλείται επιβάρυνση της ποιότητας της ατμόσφαιρας όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις οριακές τιμές που δίνονται στις σχετικές ΚΥΑ, όπως εκάστοτε ισχύουν.
- Να εφαρμόζονται οι διατάξεις των κωδίκων ορθής γεωργικής πρακτικής, σε ότι αφορά στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων της παραγωγικής διαδικασίας και εφόσον αυτά δεν διατίθενται σε άλλον φορέα. Ειδικότερα: i) τα στερεά απόβλητα να συγκεντρώνονται σε στεγανοποιημένη επιφάνεια (κοπροσωρό) με κανάλι συλλογής των υγρών στράγγισης και εφοδιασμένη με προστατευτικό τοιχείο κατά τις δυο ή τρεις πλευρές της ύψους μέχρι 1,5 μ. και προστατευμένη από τη βροχή, ii) Η στεγανοποιημένη επιφάνεια να έχει κλίση 3–6% προς το κανάλι συλλογής των υγρών στράγγισης και iii) Η στεγανοποιημένη επιφάνεια να έχει κατάλληλο εμβαδό για τη συγκέντρωση όλων των στερεών αποβλήτων μέχρι την ολοκλήρωση της ζύμωσης.

- Εάν τα ζωικά απόβλητα διαχειρίζονται με τη μέθοδο της ξηράς στρωμνής, αυτή θα πρέπει να έχει ικανό πάχος ώστε να απορροφά πλήρως τα υγρά απόβλητα. Γ.22. Η απομάκρυνση της κόπρου από τους χώρους σταυλισμού, να γίνεται με μηχανικά μέσα, χωρίς τη χρήση νερού, ώστε να μην δημιουργούνται επιπλέον υγρά απόβλητα και να μην αυξάνεται το ποσοστό υγρασίας των στερεών αποβλήτων της κοπροσωρού.
- Η παραγόμενη κόπρος να παραδίδεται σε ειδικά αδειοδοτημένη εταιρεία για αυτό το σκοπό ή να διαχειρίζεται με σκοπό τη λιπασματοποίησή της και τη διάθεσή της ως λίπασμα σε γεωργικές εκτάσεις– καλλιέργειες ή για παραγωγή βιοαερίου.
- Να εφαρμόζεται η εκάστοτε ισχύουσα κοινοτική και εθνική κτηνιατρική νομοθεσία για τα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα, την υγεία και την προστασία των ζώων, την υγειονομική πιστοποίηση των ζώων και των τροφίμων, τη σήμανση των ζώων, την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων και τη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων συμπεριλαμβανομένων και των νεκρών ζώων.

[3] Οι υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης που σχετίζονται άμεσα με τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να υποβάλλουν δήλωση ΟΣΔΕ, αφορούν ενδεικτικά, για το σύνολο της επικράτειας, τους ακόλουθους τομείς:

- Τομέας Υδάτων με βάση τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης, δυνάμει του άρθρου 4 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ
- Ασφάλεια Τροφίμων και ειδικότερα σχετικά με α) Απόβλητα – Αποφυγή ρύπανσης, β) Ζωοτροφές, γ) Υγεία – Πρόληψη, δ) Παραγωγή Γάλακτος
- Ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων
- Ασθένειες των ζώων
- Απαιτήσεις διαχείρισης για την καλή μεταχείριση των ζώων

1.1.1.3.2.2. Είδος στήριξης

Είδος στήριξης: Επιχορηγήσεις

Η στήριξη θα δοθεί ως εφάπαξ ποσό με την καταβολή αυτού το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου 2023, βάσει των αιτήσεων παροχής στήριξης που θα εγκριθούν έως την 31η Μαρτίου 2023.

Το ανώτατο ποσό της στήριξης, στο πλαίσιο του παρόντος υπομέτρου δεν μπορεί να ξεπερνά τα 15.000 EUR ανά γεωργό (κτηνοτρόφο).

1.1.1.3.2.3. Σύνδεσμοι σε άλλες νομοθετικές πράξεις

- Νόμος 4014/2011 "Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος", όπως αυτός ισχύει και τις κανονιστικές αυτού Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις.
- Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (841B'/24.02.2022)

1.1.1.3.2.4. Δικαιούχοι

Δικαιούχοι είναι οι κτηνοτρόφοι των κλάδων εντατικής αιγο-προβατοτροφίας και βοοτροφίας καθώς επίσης και οι κτηνοτρόφοι των κλάδων πτηνοτροφίας (αυγοπαραγωγές ή/και κρεοπαραγωγές όρνιθες) και χοιροτροφίας.

1.1.1.3.2.5. Επιλέξιμες δαπάνες

Δεν απαιτείται η αναφορά σε επιλέξιμες δαπάνες δεδομένου ότι η στήριξη αφορά εφάπαξ ποσό, χωρίς καμία υποχρέωση ή δαπάνη από τον δικαιούχο, βάσει κριτηρίων επιλεξιμότητας, για να το λάβει.

1.1.1.3.2.6. Όροι επιλεξιμότητας

Οι δικαιούχοι του υπομέτρου M22.2 θα πρέπει:

- Ανάλογα με το μέγεθός της εκμετάλλευσής τους να ικανοποιούν ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:
 - Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις κατηγορίας Α' να κατέχουν εν ισχύ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ),
 - Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις κατηγορίας Β' να υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, ανάλογα με το είδος της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης,
 - είτε στο πλαίσιο της άδειας εγκατάστασης της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης,
 - είτε στο πλαίσιο υπεύθυνης δήλωσης του κτηνοτρόφου κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης του παρόντος Μέτρου.
 - Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με δυναμικότητα μικρότερη της κατηγορίας Β':
 - είτε να έχουν υποβάλλει δήλωση Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) το έτος 2021 αναλαμβάνοντας την τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης, χωρίς διαπίστωση ευρημάτων στο πλαίσιο των προβλεπόμενων ελέγχων,
 - είτε να έχουν υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ανάληψης των σχετικών υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης του παρόντος Μέτρου, στην περίπτωση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δεν είναι υπόχρεες υποβολής ΕΑΕ.
- Να έχουν στη νόμιμη κατοχή τους κτηνοτροφική εκμετάλλευση των τομέων αιγο-προβατοτροφίας, βοοτροφίας, όπως αυτό προκύπτει από την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), για το έτος αιτήσεων 2021 κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022 ή το πιο πρόσφορο έτος αναφοράς για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας.
- Να είναι κάτοχοι ενεργών αιγο-προβατοτροφικών/βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ), κατά την ημερομηνία ανάρτησης της πρόσκλησης.
- Για τα αιγοπρόβατα όπως αυτά προσδιορίζονται κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022, να ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει του αριθμού ενήλικων ζώων (θηλυκά ή/και αρσενικά ηλικίας μεγαλύτερης του ενός έτους). Για τα βοοειδή όπως αυτά προσδιορίζονται κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους στις 15 Οκτωβρίου 2022, να ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει του αριθμού των ζώων χωρίς καμία διάκριση ως προς την παραγωγική κατεύθυνση (γαλακτοπαραγωγής,

κρεοπαραγωγής), ως προς την ηλικία και το φύλο του βοοειδούς που εκτρέφεται.

- Οι εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν πάνω από 100 αιγοπρόβατα πρέπει να τεκμηριώνουν την παραγωγική δραστηριότητά τους βάσει κύκλου εργασιών μεγαλύτερου ή ίσου των 2.000,00 € στον εν λόγω τομέα. Το εν λόγω κριτήριο θα τηρηθεί και για τις νησιωτικές περιοχές που θα λάβουν την αυξημένη κατά 15% ενίσχυση ενώ για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας το κριτήριο αυτό δεν θα ισχύσει σε καμία κλάση.
- Οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν πάνω από 15 βοοειδή πρέπει να τεκμηριώνουν την παραγωγική δραστηριότητά τους βάσει κύκλου εργασιών μεγαλύτερου ή ίσου των 2.000,00 € στον εν λόγω τομέα. Το εν λόγω κριτήριο θα τηρηθεί και για τις νησιωτικές περιοχές που θα λάβουν την αυξημένη κατά 15% ενίσχυση ενώ για τις πυρόπληκτες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας το κριτήριο αυτό δεν θα ισχύσει σε καμία κλάση.
- Να έχουν στη νόμιμη κατοχή τους ενεργή κτηνοτροφική εκμετάλλευση των τομέων πτηνοτροφίας (αυγοπαραγωγού ή/και κρεοπαραγωγού), ή/και χοιροτροφίας στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ)/σύστημα ARTEMIS κατά την ημερομηνία ανάρτησης της πρόσκλησης.
- Για την αυγοπαραγωγό πτηνοτροφία να εκτρέφουν όρνιθες του γένους Gallus Gallus να ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει της αδειοδοτημένης δυναμικότητας στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ) στο έτος 2022 δεδομένου ότι το έτος 2021 δεν είχε ακόμη ενεργοποιηθεί το σχετικό μητρώο των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
- Για την κρεοπαραγωγό πτηνοτροφία ενισχύονται οι εκτροφείς που εσφαξαν ορνίθια (μη ενήλικες όρνιθες κρεοπαραγωγής) και να ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει των πραγματοποιηθεισών σφαγών που δηλώθηκαν στο σύστημα ARTEMIS για το έτος 2021.
- Για την χοιροτροφία ενισχύονται οι εκτροφείς που έσφαξαν χοιροειδή και ανήκουν στις περιγραφόμενες κλάσεις, όπως αυτές ορίζονται βάσει του συνολικού βάρους σφαγίου που δηλώνεται στο σύστημα ARTEMIS και αφορούν στις πραγματοποιηθείσες σφαγές για το έτος 2021.

1.1.1.3.2.7. Αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής

Δεν απαιτούνται, καθώς εκτιμάται ότι ο προϋπολογισμός του Μέτρου θα καλύψει όλους τους εν δυνάμει δικαιούχους.

1.1.1.3.2.8. (Ισχύοντα) ποσά και ποσοστά στήριξης

Για τους τομείς της αιγο-προβατοτροφίας και της βοοτροφίας, τα ενδεικτικά ποσά ανά κλάση ισχύουν όπως και στο υπομέτρο M22.1.

Για τον τομέα της ωοπαραγωγού πτηνοτροφίας, το εφάπαξ ποσό στήριξης θα κυμαίνεται από 700€ έως 15.000€. Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε νησιωτικές περιοχές (συμπεριλαμβανόμενης Εύβοιας και Κρήτης) τα ποσά κάθε κλάσης προσαυξάνονται κατά 15%.

Ακολουθεί πίνακας με τα ενδεικτικά ποσά ανά κλάση και περιοχή της έδρας εκμετάλλευσης:

ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

ΚΛΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟ	
	ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ
Μονάδες με δυναμικότητα από 501 έως και 2.000 όρνιθες	700,00 €	805,00 €
Μονάδες με δυναμικότητα από 2001 έως και 5.000 όρνιθες	2.400,00 €	2.760,00 €
Μονάδες με δυναμικότητα από 5.001 έως και 15.000 όρνιθες	3.700,00 €	4.255,00 €
Μονάδες με δυναμικότητα από 15.001 έως και 30.000 όρνιθες	5.500,00 €	6.325,00 €
Μονάδες με δυναμικότητα από 30.001 όρνιθες και πάνω	15.000,00 €	15.000,00 €

Για τον τομέα της κρεοπαραγωγού πτηνοτροφίας, το εφάπαξ ποσό στήριξης θα κυμαίνεται από 1.000€ έως 15.000€.

Ακολουθεί πίνακας με τα ενδεικτικά ποσά ανά κλάση:

ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

ΚΛΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟ
έως και 50.000 σφαγές	2.000,00 €
από 50.001 έως και 150.000 σφαγές	5.500,00 €
από 150.001 έως και 250.000 σφαγές	8.500,00 €
από 250.001 έως και 350.000 σφαγές	11.500,00 €
από 350.001 σφαγές και πάνω	15.000,00 €

Για τον τομέα της χοιροτροφίας, το εφάπαξ ποσό στήριξης θα κυμαίνεται από 1.000€ έως 15.000€. Για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε

νησιωτικές περιοχές (συμπεριλαμβανόμενης Εύβοιας και Κρήτης) τα ποσά κάθε κλάσης προσαυξάνονται κατά 15%.

Ακολουθεί πίνακας με τα ενδεικτικά ποσά ανά κλάση και θέση της έδρας της εκμετάλλευσης:

ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ

ΚΛΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ/ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟ	
	ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ
Περισσότερο από 1 τόνο έως και 10 τόνους	1.000,00 €	1.150,00 €
Περισσότερο από 10 έως και 50 τόνους	4.000,00 €	4.600,00 €
Περισσότερο από 50 έως και 100 τόνους	6.000,00 €	6.900,00 €
Περισσότερο από 100 έως και 400 τόνους	10.000,00 €	11.500,00 €
Περισσότερο από 400 τόνους	15.000,00 €	15.000,00 €

1.1.1.3.2.9. Επαληθευσιμότητα και ελεγχιμότητα των μέτρων ή/και των τύπων πράξεων

1.1.1.3.2.9.1. Κίνδυνος(-οι) στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων

Βλέπε για το σύνολο του M22.

1.1.1.3.2.9.2. Δράσεις μετριασμού των επιπτώσεων

Βλέπε για το σύνολο του M22.

1.1.1.3.2.9.3. Συνολική αξιολόγηση του μέτρου

Βλέπε για το σύνολο του M22.

1.1.1.3.2.10. Μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ποσού ή του ποσοστού στήριξης, κατά περίπτωση

Δεν απαιτείται διαπιστευμένη μεθοδολογία υπολογισμού των ποσών ενίσχυσης.

Αξιοποιήθηκαν στοιχεία επιβάρυνσης μοναδιαίου κόστους εκτροφής, εκτιμήθηκε η αύξηση του ενεργειακού κόστους και του κόστους διατροφής και η κατανομή έγινε στη βάση των διατιθέμενων πιστώσεων.

1.1.1.3.2.11. Ειδικές πληροφορίες για την πράξη

1.1.1.4. Επαληθευσιμότητα και ελεγχιμότητα των μέτρων ή/και των τύπων πράξεων

1.1.1.4.1. Κίνδυνος(-οι) στο πλαίσιο της εφαρμογής των μέτρων

- Κίνδυνος υπεραντιστάθμισης ή διπλής χρηματοδότησης σε επίπεδο δικαιούχου.
- Όροι επιλεξιμότητας ως προς τον προσδιορισμό της κλάσης που ανήκει ο κάθε δικαιούχος, βάσει του αριθμού των ζώων που κατέχει / της δυναμικότητας ή των σφαγών.

1.1.1.4.2. Δράσεις μετριασμού

- Η διασφάλιση της μη υπεραντιστάθμισης ή/και διπλής χρηματοδότησης τεκμηριώνεται κατά το στάδιο ελέγχου επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης ή/και της αίτησης πληρωμής μέσω α) της υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης του δικαιούχου όπου δηλώνει ότι δεν έχει υποβάλλει αίτηση για χρηματοδότηση από Εθνικό ή Ενωσιακό Πρόγραμμα ή/και δεν έχει ήδη λάβει οικονομική ενίσχυση για το σύνολο ή μέρος της προτεινόμενης Πράξης (με τον ίδιο σκοπό και τις ίδιες προϋποθέσεις).
- Η διασφάλιση των όρων επιλεξιμότητας επιβεβαιώνεται πλήρως μέσω διασταυρωτικών ελέγχων επαλήθευσης, οι οποίοι πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ), της διαδικτυακής εφαρμογής ARTEMIS, του εθνικού ηλεκτρονικού μητρώου εμπορικών εκμεταλλεύσεων πουλερικών και των διαθέσιμων φορολογικών στοιχείων της ΑΑΔΕ.

1.1.1.4.3. Συνολική αξιολόγηση του μέτρου

Το παρόν μέτρο είναι μια άμεση λύση σε μια έκτακτη κατάσταση προβλημάτων ρευστότητας που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχεια των κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων, η οποία είναι ανάγκη να αντιμετωπιστεί και ως εκ τούτου κρίνεται θετικό αν και δεν έχει άμεσα αναπτυξιακό χαρακτήρα, ωστόσο συμβάλλει στη διατήρηση της βιωσιμότητας των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων κύριων κλάδων του τομέα της κτηνοτροφίας.

1.1.1.5. Μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ποσού ή του ποσοστού στήριξης, κατά περίπτωση

Δεν απαιτείται διαπιστευμένη μεθοδολογία υπολογισμού των ποσών ενίσχυσης.

Αξιοποιήθηκαν στοιχεία επιβάρυνσης μοναδιαίου κόστους εκτροφής, εκτιμήθηκε η αύξηση του ενεργειακού κόστους και του κόστους διατροφής και η κατανομή έγινε στη βάση των διατιθέμενων πιστώσεων.

1.1.1.6. Ειδικές πληροφορίες για το μέτρο

1.1.1.7. Άλλες σημαντικές παρατηρήσεις σχετικές με την κατανόηση και την εφαρμογή του μέτρου

Δεν αφορά.